

Čtvrt století dobrého díla

Název emise: **Ochrana přírody - Milovice**

Den vydání: 8. září 2021

Hodnoty:

23 Kč; kat. č. 1126 - modrásek hořcový Rebelův

26 Kč; kat. č. 1127 - stádo zubrů evropských

27 Kč; kat. č. 1128 - pratur

30 Kč; kat. č. 1129 - divocí koně

Rozměry známkových obrazů: 23 x 40 mm (1126),
50 x 40 mm (1127-9)

Rozměr aršíku: 175 x 121 mm

Výtvarný návrh: Libuše a Jaromír Knotkovi

Rytina aršíku: Martin Srb

Druh tisku: OTp+OF; Tisk: Hradištko, sro.

Tisková forma: 1AP (4 známky + 2 kupony)

Náklad: 33.000 aršíků

FDC: digitální tisk

Tisk: Hradištko, sro.; Náklad: 2.800 sérií

Letos je tomu rovných pětadvacet let, kdy vyšel první aršík na téma ochrana přírody navržený Libuší a Jaromírem Knotkovými. Ti od té doby připravili dlouhou řadu dalších emisí na toto téma, za něž oprávněně získali mnohá uznání – a především přízeň a sympatie sběratelů, z nichž někteří (například moje manželka, abych nechodil daleko) se netají s tím, že naše novinky odebírají i proto, aby se známky podle jejich návrhů mohli potěšit.

Nyní vychází další série v aršíkové úpravě, a my můžeme srovnat, jak se za to čtvrtstoletí podoba „přírodních“ emisí vyvinula a jak čím dál komplexněji k jejich přípravě manželé Knotkovi přistupují.

Jak jinak nazvat jejich nový aršík než *grafický list*, zaplněný do posledního místečka zástupci flóry a fauny, jichž je tu bezmála půl sta! A to všechno nikoli v podobě koláže sestavené z fotografií upravených na počítači a reprodukované obyčejným ofsetem, jak je to běžné u většiny zahraničních vydavatelů známek. Tady jde o poctivou „rukodělnou“ výtvarnou práci, kdy každý živočich a každá rostlina je do detailu nakreslena a vše je s velkým citem rozvrženo tak, že krásný je nejen celek, ale i jednotlivé jeho části – známky a kupony. Tradiční partner Knotků na tomto poli Martin Srb návrh skvěle doplnil perfektně provedenou rytinou, a protože tahle spolupráce trvá už více než dvě desetiletí, výtvarníci v návrhu s až neuvěřitelnou dovedností podávají některé součásti tak, že vypadají jako ryté, i když tomu tak ve skutečnosti není (stačí se podívat na krovky chrobáka uprostřed dolního okraje aršíku, nebo na horní záhyb křídla sousedního konipase).

Sám počet a pestrost zobrazených zvířat, hmyzu a rostlin je obdivuhodný, vřdyť jinde by z nich nevzešly pouhé čtyři známky, ale návrhy by jim vystačily na emise vydávané několik let! A ve zvětšení by aršík mohl posloužit jako nádherný plakát propagující turisty jen málo prozkoumané Milovicko, kraj, do něž celé generace nemohly vstoupit, protože zde byl od roku 1904 vojenský prostor uzavřen veřejnosti. Postupně se tu vystřídala rakouská, československá, německá a československá lidová, a nakonec sovětská armáda, a bylo tu i několik zajateckých a sběrných táborů. Cvičné střelby zdemolovaly většinu původních staveb, ale zdejší přírodu stoletá izolace uchovala v překvapivě dobrém stavu. Po vyčištění od nevybuhlé munice (šlo o zdlouhavý, drahý a jistě velmi pracný proces) je možné navštívit rozsáhlé a svou skladbou neobvyklé lesy (převážně listnaté) a projít se rozlehlými loukami, na nichž můžeme vidět jinde málo obvyklé rostliny a zablédnout nad nimi se třepetající křídla krás-

ných motýlů. Oblast je chráněna jako evropsky významná lokalita Milovice – Mladá, a jsou zde zřízeny dvě přírodní rezervace. Žijí tu divocí koně, zubři, a dokonce i dávno vyhynulí pratuři, zpětně vyšlechtění bezmála čtyři století poté, co uhynul poslední původní kus (bylo to v Polsku roku 1627).

S těmito i mnohými dalšími zdejšími zástupci flóry a fauny se můžeme seznámit na novém aršíku, kde jsou nejen vyobrazeni, ale u každého je uveden i jeho český a latinský název.

Už jsem zmínil, že autoři aršík navrhli tak, že skvěle působí jako celek a krásné a zcela „samonosné“ jsou i jeho jednotlivé známky, s obrazem provedeným „na spadnutí“ (tedy přesahujícím až do samotného zoubkování). To dobře docení sběratelé obálek dne vydání, které jsou z výtvarného hlediska rovněž velmi zdařilé, ale z hlediska polygrafického jejich kresebná výzdoba zatím samotným známkám konkurovat nemůže. Důvodem je skutečnost, že aršík je vytištěn tím nej kvalitnějším ofsetem s úžasně jemným stochastickým rastrem (směle konkurujícím tomu nej kvalitnějšímu hlubotisku), jsou zde prvky naznačené rytecké rozkresby a nadto ještě rytina. Kresby na FDC jsou naproti tomu vytištěny digitálně, a i když jakost rastru se tiskárně podařilo výrazně zlepšit (a nové obálky mají méně strukturovaný povrch), digitální tisk obálek se

prostě se způsobem, jak jsou tištěny známky, srovnávat nemůže. Do budoucna by snad šlo dosáhnout zlepšení, pokud by autoři do kresebné výzdoby zakomponovali náznak rytecké rozkresby (to digitál vytisknout umí – stačí se lupou podívat na nápisy), aby výsledek dostal sevřenější tvar. Ale možná jde jen o přehnaný povzdech milovníka našich známek, protože komu jsem vzorce nového aršíku a jeho FDC ukázal, tomu se líbily bez jakýchkoli výhrad (včetně mé, už v úvodu zmíněné paní).

Hezká jsou i všechna čtyři razítka, s jednoduchou kresbou jasně související s tématem známek (snad jen

FDC k Poř. č. 1126 - 23 Kč

FDC k Poř. č. 1127 - 26 Kč

FDC k Poř. č. 1128 - 27 Kč

FDC k Poř. č. 1129 - 30 Kč

písmena a číslice měly být trochu menší). Problém s příliš tvrdým polymerem zjevně přetrvává, protože otisky nesou drobné výpadky barvy (dobře patrné je to například na vyobrazeném razítku s praturem).

Co říci závěrem? Výborná myšlenka na vydání takového aršíku, dokonalé výtvarné podání, úžasná rytina (pokud můžete, přejed'te si prstem po praturu – to je doslova blaho!) a skvěle vytištěno. A těch pár zmíněných mušek? Co by za to jinde dali, kdyby jejich emise měly jenom ty!

Možná vás tedy nová emise zláká k rodinnému výletu do Milovic a okolí. Děti tu mohou navštívit zábavní park Mirákulum, starší se vyřadí na tankodromu, kde se lze svézt tankem nebo obrněným transportérem, krásné jsou i procházky lesy a loukami, kde můžeme zkusit zahlédnout co nejvíc ze zástupců flóry a fauny vyobrazených na novém aršíku. Teď, kdy pandemie znemožnila nebo alespoň výrazně ztížila cesty do zahraničí, leckdy s překvapením zjišťujeme, jak krásně je i u nás doma!